

**Tárgy:** Tájékoztatás az átmeneti segélyezéssel kapcsolatos ombudsmani jelentésről.  
A Képviselő-testület 5/1995. (III. 3.) sz. rendeletének módosítása

**Sorszám:** IV/1

**Előkészítette:** Dr. Heinerné Dr. Kecskés Aranka jegyző  
Tárnok Lászlóné aljegyző

**Döntéshozatal módja:**  
**Határozat:** egyszerű szótöbbség,  
**Rendelet:** minősített többség az SZMSZ 12. § (4) bekezdés a.) pontja alapján

**Véleményező bizottság:** Ügyrendi, Lakásügyi és Közrendvédelmi Bizottság  
Egészségügyi és Szociális Bizottság

**Tárgyalás módja:**  
Nyilvános ülés

## **Egyéb előterjesztés**

### **Békés Város Képviselő-testülete**

#### **2009. január 29-i ülésére**

#### **Tisztelt Képviselő-testület!**

A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési biztosa, – lakossági panasz kivizsgálása nyomán – az átmeneti segélyezési gyakorlattal kapcsolatban folytatott vizsgálatot. A vizsgálatot lezárta, azonban kérte a Polgármester Urat, hogy a soron következő testületi ülésen a Képviselő-testületnek szóló kezdeményezéseit tárgyalják meg, és az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény 21. § (2) bekezdése értelmében a Polgármester tájékoztassa a képviselő-testület álláspontjáról, a megtett vagy tervezett intézkedésekről.

Az ombudsmanhoz 2008. május 27-én érkezett bejelentés, melyben az átmeneti segély folyósításának megváltozott menetét kifogásolta a bejelentő. A bejelentés szerint – az utóbbi egy évben – a kérelmező már nem kapja kézhez a segélyt, azt csak a Családsegítő Szolgálat közreműködésével használhatja fel. Sérelmezte továbbá, hogy a családgondozó vásárláskor elkíséri az átmeneti segélyben részesülő személyt, és befolyásolja a segélyezett az áruk kiválasztásában. A panasz tisztázása érdekében indított vizsgálatot az országgyűlési biztos.

Fentiekre tekintettel kezdeményezi Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületénél, hogy:

- 1) Tekintse át az átmeneti segélyezés jelenlegi szabályozását, formáját és alakítson ki egy olyan gyakorlatot, mely jobban megfelel a jogbiztonság követelményének,
- 2) Tűzze ülésének napirendjére és módosítsa az 5/1993. (III. 3.) önkormányzati rendelet 8. § (5) bekezdését, mely meghatározza a kölcsön formájában nyújtható átmeneti segély maximumát, és kerüljön meghatározásra, hogy a 25 ezer forint összegben maximált támogatás egyszeri alkalomra vonatkozik, vagy a kölcsön éves összegét jelenti.

Az ombudsman jelentésének megfelelően javasoljuk:

- a szociális rendelet módosítását,
- a jogbiztonság követelményének megfelelően pedig a kialakult gyakorlat átalakítását, a kérelem nyomtatvány és az együttműködési megállapodás átdolgozását.

Tájékoztatjuk a Képviselő-testületet, hogy ez a gyakorlat két éve alakult ki, a Szociális rendelet 2007. február 23-i módosítása nyomán. Ezen az egy bejelentőn kívül senki nem tett kifogást a rendeletben foglaltakkal kapcsolatban, és törvényességi észrevétel sem történt.

### **A rendelet módosítására az alábbi javaslatot tesszük:**

1./ A 8. § (5) bekezdés rendelkezik az átmeneti segély kölcsön formájában való nyújtásáról, jelenleg az alábbiak szerint:

*„(5) Átmeneti segély szociális kölcsön formájában is nyújtható, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg nyugdíjminimum 150 %-át és*

- bizonyítottan olyan átmeneti pénzzavarba került vagy olyan rendkívüli kiadása merült fel ( pl.: temetés, elemi kár, stb.), amely veszélyeztetheti családja létfenntartását,*
- rendelkezik olyan jövedelemforrással, amely garanciát jelent a kölcsön visszafizetésére,*
- a kölcsönt elsősorban természetbeni ellátásként kell biztosítani, oly módon, hogy a kérelmező is köteles saját erőből legalább a tartozás 1/3-át kifizetni.*

*A kölcsön összege nem haladhatja meg a 25.000 Ft-ot.”*

Az utolsó mondatot javasoljuk pontosítani az észrevételnek megfelelően:

*„(5) Átmeneti segély szociális kölcsön formájában is nyújtható, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg nyugdíjminimum 150 %-át, és*

- bizonyítottan olyan átmeneti pénzzavarba került vagy olyan rendkívüli kiadása merült fel ( pl.: temetés, elemi kár, stb.), amely veszélyeztetheti családja létfenntartását,*
- rendelkezik olyan jövedelemforrással, amely garanciát jelent a kölcsön visszafizetésére,*
- a kölcsönt elsősorban természetbeni ellátásként kell biztosítani, oly módon, hogy a kérelmező is köteles saját erőből legalább a tartozás 1/3-át kifizetni.*

***A kölcsön esetenkénti összege nem haladhatja meg a 25.000 Ft-ot.”***

2./ A rendelet 8. § (6) és (7) bekezdésében van szabályozva, hogy annak a személynek nem állapítható meg segély, akinek az önkormányzat felé tartozása van. Ennek alapján az együttműködési megállapodás is tartalmaz erre vonatkozó kikötést, amit szintén aggályosnak tartott az ombudsman.

*„(6) Átmeneti segély, illetve kamatmentes kölcsön formájában nyújtott átmeneti segély*

*a.) az önkormányzat felé hátralékos tartozással ( adóhátralék, kamatmentes lakásvásárlási támogatás, stb.) terhelt kérelmező számára csak akkor állapítható meg, ha a kérelmező bizonyítja együttműködési készségét ( tartozását kiegyenlíti ill. kiegyenlítéséről a polgármesterrel megállapodást köt, stb.)*

*b.) nem állapítható meg, ha kérelmező a neki felajánlott munkát megtagadja, vagy saját hibájából nem teljesíti.*

*(7) Az (6) bekezdést figyelmen kívül kell hagyni, ha a kérelmező önhibáján kívül, neki nem felróható módon került létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe.”*

Javasoljuk a fenti két bekezdést hatályon kívül helyezni, mivel az ombudsman álláspontja szerint a segély nyújtásának feltételét nem köthetjük más, esetlegesen fennálló önkormányzati tartozás megfizetéséhez, hiszen az átmeneti segélyt éppen valamilyen előre nem látható, rendkívüli élethelyzet indokolja, melyen nagyon rövid időn belül szükséges segíteni.

3./ A rendelet 8. § (8) bekezdése eljárási szabályokat tartalmaz, melyek törvényességét nem kifogásolta az ombudsman, csupán a szabályozás nyomán kialakult gyakorlatot kérte úgy megváltoztatni, hogy a polgármester hatásköre egyértelműen tisztázott legyen, és a Szociális

Szolgáltató Központ eljárása ne emlékeztessen hatósági jogkör gyakorlására. Ennek megfelelően a kérelem nyomtatványokat felülvizsgáltuk, és külön kérelmet készítettünk az átmeneti segélyre, illetve az átmeneti segély kamatmentes kölcsön formájában történő nyújtására. Így a jövőben az ügyfél dönti el, hogy milyen támogatási módra nyújt be kérelmet. A kölcsön visszafizetésére vonatkozó megállapodást is átdolgoztuk. Mindkét nyomtatvány – tájékoztatásként – az előterjesztés mellékletét képezi. Ezen kívül a Szociális Szolgáltató Központ részére szakmai segítséget nyújtunk, hogy a rendelet 8. § (8) bekezdésében szereplő szabályok a gyakorlatban helyesen kerüljenek alkalmazásra, továbbá a polgármester döntése se tűnjön formálisnak.

4./ Kifogásolta az ombudsman, hogy a kérelem első oldalán szerepel az a feltétel, miszerint: „A kérelem teljesítése esetén a megállapító határozat ellen fellebbezési jogomról lemondok.” Az ombudsman véleménye szerint a Ket. alapján a fellebbezésről az arra jogosult a fellebbezési határidőn belül mondhat le, nem a kérelem benyújtásával egyidejűleg.

Álláspontunk szerint azonban fellebbezési jogról történő lemondást a Ket. lehetővé teszi a kérelem benyújtásával egyidejűleg, de erről a kérelmező önként dönt, és ezt ennek megfelelően jelöli a nyomtatványon. A Ket. 128. § (1) bekezdés b) pontja „A hatóság elsőfokú döntése jogerőssé válik, ha a fellebbezésről lemondtak vagy a fellebbezést visszavonták,” és a (2) bekezdés alapján „Az (1) bekezdés b) pontjában szabályozott esetben jogerőre emelkedik a döntés a) ha az ügyfél a kérelmének teljesítése esetén már a döntés közlése előtt lemondott a fellebbezésről, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél: az elsőfokú döntés közlésekor”.

**Kérem a T. Képviselő-testületet, hogy a mellékelt rendelet-tervezetet és az alábbi határozati javaslatot szíveskedjen elfogadni.**

#### **Határozati javaslat:**

**Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési Biztosa jelentését figyelembe véve felülvizsgálta az átmeneti segélyezés gyakorlatát, és az alábbi intézkedéseket tette:**

- 1./ az átmeneti segélyezés szabályozását a szociális rendelet módosításával jogilag egyértelművé tette,**
- 2./ az átmeneti segélyezés gyakorlatát a Polgármesteri Hivatal útján a jogbiztonság követelményének megfelelően átalakította, a kérelem nyomtatványt és az együttműködési megállapodást átdolgozta,**
- 3./ a Polgármester útján gondoskodik arról, hogy a Szociális Szolgáltató Központ a szociális jogbiztonság elvének megfelelő gyakorlatot folytasson, melyhez a Polgármesteri Hivatal szakmai segítséget nyújt.**

**Az ombudsmannak azzal a megállapításával nem ért egyet, hogy a fellebbezésről az arra jogosult csak a fellebbezési határidőn belül mondhat le, mivel a Ket. 128. § (2) bekezdése alapján ezt az ügyfél már a kérelem benyújtásával egyidejűleg is megteheti.**

**A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a megtett intézkedésekről tájékoztassa az ombudsmant.**

**Határidő:** 2009. február 15.

**Felelős:** Izsó Gábor polgármester

**Békés, 2009. január 21.**

.....  
Jogi ellenjegyző

Izsó Gábor  
polgármester

.....  
Pénzügyi ellenjegyző

**BÉKÉS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA**  
**KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**  
**...../2009. (I. 30.)**  
**r e n d e l e t e**

**A SZOCIÁLIS IGAZGATÁSRÓL, ELLÁTÁSRÓL ÉS EGYES**  
**TÁMOGATÁSOKRÓL, VALAMINT A GYERMEKVÉDELEMRŐL**  
**szóló 5/1995. (III. 3.) rendelet**  
**m ó d o s í t á s á r ó l**

(TERVEZET)

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény végrehajtására, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény végrehajtására, valamint az 1991. évi XX. törvény 133. §-a alapján az alábbi rendeletet alkotja:

**1. §**

A szociális igazgatásról, ellátásról és egyes támogatásokról, valamint a gyermekvédelemről szóló 5/1995. (III. 3.) KT rendelet (a továbbiakban: R.) 8. § (5) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

*„8. § (5) Átmeneti segély szociális kölcsön formájában is nyújtható, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 150 %-át, és*

- a) bizonyítottan olyan átmeneti pénzzavarba került vagy olyan rendkívüli kiadása merült fel /pl.: temetés, elemi kár, stb./, amely veszélyeztetheti családjának életfenntartását,*
- b) rendelkezik olyan jövedelemforrással, amely garanciát jelent a kölcsön visszafizetésére.*
- c) a kölcsönt elsősorban természetbeni ellátásként kell biztosítani, oly módon, hogy a kérelmező is köteles saját erőből legalább a tartozás 1/3 -át kifizetni.*

*A kölcsön esetenkénti összege nem haladhatja meg a 25.000 Ft-ot.”*

**2. §**

A R. 8. § (6) és (7) bekezdése hatályát veszti.

**3.§**

Ezen rendelet 2009. február 1. napján lép hatályba.

**B é k é s , 2009. január 29.**

**Izsó Gábor sk.**  
**polgármester**

**Dr. Heinerné Dr. Kecskés Aranka sk.**  
**jegyző**

**A rendelet kihirdetésre került:**

**2009. január 30-án.**

**Dr. Heinerné Dr. Kecskés Aranka**  
**jegyző**



**Békés Város Polgármesteri Hivatala**  
**Igazgatási Osztály**  
**5630 Békés, Petőfi u. 2. Tel.: 411-011**

**Kérelem**  
**átmeneti segélyhez**

A kérelemhez csatolni kell:

- a kérelmező és vele közös háztartásban élő hozzátartozó jövedelemigazolását
- krízishelyzetet alátámasztó igazolásokat (pl. gyógyszer számla, kórházi beutaló),
- a közüzemi szolgáltatások számláinak másolatait ( áram, gáz, víz stb).

**A kérelmező személyi adatai**

Neve:.....

Leánykori neve:.....

Anyja neve:.....

Születési hely, év, hó, nap:.....

Állandó lakóhely:.....

Tartózkodási hely:.....

Telefonszám (nem kötelező megadni):.....

Személyi igazolványszám:.....

**A kérelmező indokai:**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---



c)Jövedelmi adatok:

A jövedelem típusa	Kérelmező	A családban élő közeli hozzátartozók		
Munkaviszonyból és más foglalkoztatási jogviszonyból származó				
Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó				
Alkalmi munkavégzésből származó				
Táppénz, gyermekgondozási támogatások				
Nyugellátás és egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások				
Önkormányzat és munkaügyi szervek által folyósított ellátások				
Egyéb jövedelem				
Összes jövedelem				
Egy főre eső jövedelem				

**Nyilatkozom, hogy a kért támogatás megállapításáról szóló döntés esetére a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL tv. 128. § (2) bekezdése alapján fellebbezési jogomról lemondok.** (megfelelő rész aláhúzendó)

Igen          Nem

Tudomásul veszem, hogy a kérelemben közölt adatok valóságát a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III.törvény 10. §.-ának (3) bekezdése alapján a szociális hatáskört gyakorló szerv – az állami adóhatóság illetékes igazgatósága útján – ellenőrizheti.

Hozzájárulok a kérelemben szereplő adatok a szociális igazgatási eljárás során történő felhasználásához.

Békés, 2009. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
kérelmező aláírása



**Békés Város Polgármesteri Hivatala**  
**Igazgatási Osztály**  
**5630 Békés, Petőfi u. 2. Tel.: 411-011**

**Kérelem**

kamatmentes kölcsön formájában nyújtandó átmeneti segélyhez

A kérelemhez csatolni kell:

- a kérelmező és vele közös háztartásban élő hozzátartozó jövedelemigazolását
- a krízishelyzetet alátámasztó igazolások (pl. gyógyszer számla, kórházi beutaló),
- a közüzemi szolgáltatások számláinak másolatait ( áram, gáz, víz stb).

**A kérelmező személyi adatai**

Neve:.....

Leánykori neve:.....

Anyja neve:.....

Születési hely, év, hó, nap:.....

Állandó lakóhely:.....

Tartózkodási hely:.....

Telefonszám (nem kötelező megadni):.....

Személyi igazolványszám:.....

**A kérelmező indokai:**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---





c)Jövedelmi adatok:

A jövedelem típusa	Kérelmező	A családban élő közeli hozzátartozók		
Munkaviszonyból és más foglalkoztatási jogviszonyból származó				
Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó				
Alkalmi munkavégzésből származó				
Táppénz, gyermekgondozási támogatások				
Nyugellátás és egyéb nyudíjszerű rendszeres szociális ellátások				
Önkormányzat és munkaügyi szervek által folyósított ellátások				
Egyéb jövedelem				
Összes jövedelem				
Egy főre eső jövedelem				

**Nyilatkozom, hogy a kért támogatás megállapításáról szóló döntés esetére a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL tv. 128. § (2) bekezdése alapján fellebbezési jogomról lemondok. (megfelelő rész aláhúzendó)**

Igen            Nem

Tudomásul veszem, hogy a kérelemben közölt adatok valóságát a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III.törvény 10. §.-ának (3) bekezdése alapján a szociális hatáskört gyakorló szerv – az állami adóhatóság illetékes igazgatósága útján – ellenőrizheti.

Hozzájárulok a kérelemben szereplő adatok a szociális igazgatási eljárás során történő felhasználásához.

Békés, 2009. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
kérelmező aláírása

# MEGÁLLAPODÁS

*az átmeneti segély kamatmentes kölcsön formájában történő nyújtása esetén történő visszafizetésre és együttműködésre vonatkozóan*

Mely létrejött Békés Város Önkormányzata nevében Izsó Gábor polgármester (továbbiakban: Önkormányzat) 5630 Békés, Petőfi u. 2. és .....(név) ..... (anya neve) ..... (szül.hely, idő) ..... (lakcím), (továbbiakban: ügyfél) – ha szükséges a törvényes képviselőre vonatkozó .....adatok: .....között az alábbi feltételekkel:

- Az önkormányzat fent megnevezett ügyfél részére ..... Ft kamatmentes kölcsönt nyújt átmeneti segély címen.
- A kölcsön folyósításának időpontja: .....
- A kölcsön visszafizetésének kezdete: .....
- Az átmeneti segély kölcsön formájában igénybe vett összeg lejárat ideje:.....hónap
- A visszafizetés módja: havi részletekben történő befizetés szerint történik minden hónap 15-ig ( a Polgármesteri Hivatal pénztárába), havonta .....Ft összegben.
- Az ügyfél tudomásul veszi, hogy amennyiben a részletfizetést elmulasztja, úgy a hátralévő összeg befizetése egy összegben esedékessé válik.
- Az ügyfél tudomásul veszi, hogy újabb kölcsön igénylésére – megfelelő feltételek mellett – akkor van lehetősége, amennyiben az előző kölcsön teljes összegben visszafizetésre került.
- Az ügyfél kérelmére a kölcsön törlesztésének havi összege az önkormányzat által folyósított szociális ellátásokból levonásra kerül.

Fent nevezett számára a Családsegítő Szolgálat munkatársa család gondozás keretében segítséget nyújt a további eladósodás megelőzésére, a hatékonyabb problémamegoldás érdekében a következők szerint:

## **A problémák megoldásához az ügyfél vállalja, hogy:**

1. A családgondozójával együttműködik.
2. A családgondozóval egyeztetett időpontokban megjelenik a szolgálatnál, a közösen kialakított kereteket tiszteletben tartja.

3. A tájékoztatási kötelezettséget: /Ha a család életében jelentős változás áll elő, vagy a megbeszélte feladatok végrehajtása akadályokba ütközik, egy héten belül köteles tájékoztatni a családgondozót személyesen, vagy telefonon./
4. Hatósági, intézményi, és egyéb szervezetekkel történő kapcsolattartásban részt vesz.
5. Együttműködően és aktívan vesz részt a problémák meghatározásában, a célok kitűzésében, a döntéshozatalban és a problémák megoldásában.
6. A kölcsön törlesztése mellett a havi aktuális számláit is rendszeresen fizeti, és az erről szóló igazolásokat minden hónapban bemutatja.
7. Az együttműködés akkor tekinthető megvalósultnak, ha a kölcsön maradéktalanul visszafizetésre került, valamint a kölcsön törlesztésének ideje alatt a havi számláiról szóló befizetést rendszeresen bemutatta, további hátralékot nem halmozott fel.
8. Hozzájárul, hogy a kérelmére induló eljárásban – a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 3. §-a alapján – adatait kezeljék, illetve felhasználják a különböző támogatási formák igénybeviteléhez.

**A probléma megoldásához a családsegítő vállalja, hogy:**

1. Ügyfél problémáival, élethelyzet változásaival kapcsolatos szükségleteket feltárja.
2. Tájékoztatást ad a szociális, a családtámogatási és a társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról.
3. Segíti ügyfelét a hátralék rendezéséhez szükséges ügyei vitelében.
4. Szociális, életvezetési tanácsadást nyújt.
5. Lehetőség és igény szerint természetbeni juttatásokat közvetít.
6. Figyelemmel kíséri a családgondozás alatt, illetve szükség esetén a további időszakban is az adós életkörülményeit.
7. Az ügyfél által havonta befizetett számlákat ellenőrzi, és az ügyfél megjelenését a Szolgálat munkatársa regisztrálja.
8. Nyomonkövetés: A visszafizetett kölcsön lejárta után a családgondozó további életvezetési tanácsadással 3 hónapig segíti a családot.

Felek az együttműködési megállapodást közösen elolvasták, értelmezték, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt, jóváhagyólag és saját kezűleg – akadályoztatás esetén a meghatalmazott – írják alá.

Jelen megállapodás 3 eredeti példányban készült, melyből egy példány az ügyfelet, egy példány a családgondozót és egy példány az önkormányzatot illet meg.

Békés, 2009. ....

.....  
Ügyfél aláírása

.....  
Polgármester